

זה הדריך

زوهديرك ZOHADEREKH

גיליון 26, 6 ביולי 2016

אין גאולה לכוּבש

בצל ההתלהמות נגד הח"כיות הערביות, נוקטת הממשלה בענישה קולקטיבית

חשפה את הפנים האמיתיות של הח"כיות הערביות", ואת ח"כ זועבי מהכנסת בכלל, הן עדות לקונצנזואליות של ההסתה.

ח"כ מיקי לוי (יש עתיד), חבר המפלגה שהוכתרה בתקשורת כ"אלטרנטיבה היחידה לשלטון נתניהו", הגיע לכיוון הדוכן כדי להפסיק בכוח את הדברים של זועבי. הוא גם צעק לעברה "חלאת אדם", בעת שהוצאה מהאולם בידי הסדרנים. אל הניצב בדימוס לוי הצטרפו חברי הכנסת חיליק בר (המחנה הציוני) ואורן חזן (הליכוד) בהתנפלות על הדוכן.

ח"כ אורן חזן (הליכוד)

כאשר זה נוגע להשתלחות בחברי הכנסת מטעם הרשימה המשותפת, מחלוקות קודמות ביניהם מתבטלות כלא היו, אם בכלל היו. אראל מרגלית, שמעוניין לרשת את ראשות מפלגת העבודה, כתב על זועבי בפייסבוק: "תעופי לעזה קיבנימט". ובזמן ש"האופוזיציה" הצטרפה למקהלת ההסתה, הממשלה נקטה (1.7) בצעדים דרסטיים לדיכוי האוכלוסייה הפלסטינית בעקבות מספר פיגועים קשים שהתרחשו בימים האחרונים. הממשלה הטילה כתר רחב היקף על כל אזור חברון והודיעה על הפשרת תכניות בניה של 42 יחידות דיור באזור חברון ("הארץ", 2.7), זאת נוסף לביטול אשרות כניסה לישראל לעובדים פלסטינים מכפרים מהם יצאו תוקפים.

הענישה הקולקטיבית היא לחם חוקה של הממשלה הזו, ללא בושה ובאופן מוצהר. מזל שלימין ולשותפותיו במרכז יש על מי לטפול את האחריות להסלמה (לא הכיבוש אשם, חלילה). כך נהגה ח"כ נאווה בוקר ממפלגת השלטון, שהטילה על חנין זועבי את האחריות לאינתיפאדה החדשה.

בוקר והבוּס שלה, נתניהו, מנסים לפטור עצמם מהאחריות להמשך שפיכות הדמים, להעמקת השנאה והגזענות, לתחירה השיטתית נגד הסדר הדמוקרטי. אך כפי שהבהיר הסופר אלבר ממי עוד לפני יובל שנים, בהתייחסו למלחמה שניהלה צרפת להנצחת שליטתה באלג'יריה – "במסגרת הכיבוש, אין גאולה לכוּבש".

"אנחנו עומדים מאוחדים מול עוד גל של הסתה גזענית ואללימה שכוון נגד חברות הכנסת חנין זועבי ועאידה תומא סלימאן" – כך הגיב (29.6) יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה, למתקפת הימין. "האלימות המילולית והצרחות הגזעניות והשוביניסטיות במליאה הן עדות למדיניות השנאה והחורבן של הממשלה הזאת. שרת האנטי תרבות, שקוראת

על סמך מידע מוטעה לפטר את עאידה תומא-סלימאן מראשות הוועדה לקידום מעמד האישה, ונתניהו שביקש שיבחנו את האפשרות להדחת חנין זועבי מהכנסת, שותפים לאותו מסע דה-לגיטימציה שמטרתו גירוש הערבים מהמגרש הפוליטי ואל מחוץ לאזרחות. נמשיך להיאבק נגד הגזענות, השנאה וההסתה כדי לחיות בכבוד במולדתנו, שהרי אין לנו מולדת אחרת מלבדה" הוסיף עודה.

צדקה ח"כ חנין זועבי בדרישתה לקבל התנצלות מכל אלה שגיננו אותה על השתתפותה במשט לעזה, שהסיתו נגדה, שקראו להדחתה. מיליוני השקלים שתשלם ישראל למשפחות החללים הטורקים הם הודאה בפשע. אלא שבעיני הקונצנזוס הציוני, חייל ישראלי הוא תמיד המתגונן, גם כשהוא משתלט על משט הומניטרי לעזה הנצורה; גם כאשר נורים למוות 10 פעילי שלום.

ההתנצלויות צריכות להגיע מכל רחבי המפה הפוליטית: מאיציק שמולי ("הגיע הזמן שהיא פשוט קצת תסתום"), מאופיר אקוניס ("מחבלת ניאופשיסטית"), מעליזה לביא ("בגידיה וחוסר נאמנות למדינה"). במבחן הזה חזר המחזה של "אין קואליציה ואין אופוזיציה". זה הקו שמנחה פוליטיקאים מהמרכז בנושאים רבים. כך בעת מלחמות, וכך בגל ההשתלחות הבלתי-פוסקת בנבחרי הציבור הערבי-פלסטיני בישראל.

הקריאות שנשמעו להדיח את ח"כ עאידה תומא-סלימאן מהוועדה לקידום מעמד האישה (השרה רגב: "סלימאן

דברים בשם אומרם

שרים הקשובים לרחשי... התאגידים הגדולים

"הלחץ שהפעילו קוקהקולה ויצרניות המשקאות הגדולות על המשרד להגנת הסביבה עבד, והן בדרך להשגת פטור מהחלת חוק הפיקודון על בקבוקי משקה של 1.5 ליטר שיטיל פיקודון של 50 אגורות על כל בקבוק. בכיר בממשלה: 'קוקהקולה פנתה כמה פעמים. היינו קשובים'".

(ככליט"ט, 21.6)

דמעות חונקות את גרונו

"215 מנהלים בבנק הפועלים ובבנק לאומי נמצאים בסיכון גבוה לעזיבה מיידי - כך מציינת המפקחת על הבנקים, חדוה בר, במכתב ששלחה למשרד המשפטים לקראת סוף חודש מאי. בר מציינת שהחשש לעזיבת העובדים טמון באי הוודאות שנוצרה בגין זכויות העבר של עובדי הבנקים – על רקע חוק הגבלת שכר הבכירים בסקטור הפיננסים שעבר ככנסת מוקדם יותר השנה".

(ככליט"ט, 19.6)

יש מקור למעגל האלימות

השלטון יודע שכתר על חברון, מניעת העברת כספי מיסים לרשות, הרחקת עובדים פלסטינים מישראל, ובניה מסיבת בהתנחלויות, כמו גם הריסות בתים וגירוש לעזה של קרובי משפחה של פלסטינים שתקפו ישראלים – כל אלו לא יעצרו את האלימות, ולא ימנעו הסלמה. הוא נוקט בצעדים אלה כדי להראות שהוא "גובה מחיר" מהפלסטינים, ונוהג ממש כמו הטורריסטים של "תג מחיר". אך האמת היא, שכל עוד הכיבוש מעמיק, ההתנגדות אליו תעמיק.

רצח ילדים הוא מזעזע, ואינו לגיטימי בשום מאבק, אבל המראות שזעזעו את הציבור בישראל, ושהובילו חברי כנסת לצאת בהצהרות פאשיסטיות וצמאות דם, לא מתרחשים בוואקום. בעשרת הימים שקדמו לרצח המזעזע של הלל יפה אריאל בת ה-13 בקריית ארבע, נורה למוות פלסטיני בן 21 עם תסמונת דאון בידי חייל כפיר; נער פלסטיני בן 15 נהרג כאשר הרכב בו נסע רוסס ב-15 כדורים בידי קצין בחטיבת כפיר, ונערים נוספים נפצעו (לקט של הבלוגר ג'ון בראון).

מעגל הדמים הזה מזין את עצמו, והמהירות בה חיילי צה"ל לוחצים ההדק מסוכנת לשני העמים. החיילים בשטחים הורגים פלסטינים בכזו קלות כי הם נמצאים במצב של מתח מתמיד כבר כשנה, וכי ההנהגה משדרת להם כי תפקידם בשטחים זהה לתפקידו של מאבטח בספארי. עליהם להגן על המתנחלים הרגישים מפני חיות הטרף שבחוץ, וכך הם מפנים את מלוא כוח האש שלהם נגד פלסטינים בכל הזדמנות. המנטליות הזאת מגיעה ישירות משולחן הממשלה, וחוזרת כמו בומרנג לגבות את חייהם של ילדים, יהודים ופלסטינים כאחד. זו מנטליות של כובש.

נמרוד פלשנברג

המסדר יעבור לדום: מגיע מנכ"ל גוגל

"לפני כשבוע ביקרו נציגים בכירים של חברת 'גוגל' בישראל. בין שאר המקומות בהם הובלו הבכירים לסיור תדמיתי, היה גם בסיס חצרים בדרום, אחד מבסיסי הטיסה הגדולים של חיל האוויר, בפיקודו של תת-אלוף אבשלום עמוסי. את פניהם קידם מסדר כבוד בו נטלו חלק עשרות מחיילי חיל האוויר המשרתים בבסיס, שקיבלו פקודה ממפקדיהם לעמוד במסדר באופן שיצור במדויק את סמלה המסחרי, המותג, של ענקית החיפוש העולמי. חיל האוויר הישראלי לא הראשון הנוהג בתנופה מביכה כלפי 'גוגל'. כזכור, ראש הממשלה נתניהו קיבל בלשכתו לפני ארבע שנים את יו"ר החברה אריק שמידט במיצג של פירות חתוכים בצורת המותג המוכר".

(דיווח של כרמלה מנשה, "קול ישראל", 20.6)

שרת הפליטה

"סופה לנדבר נכנסה לתפקיד שרת הקליטה רק לפני שבועיים – וכבר הספיקה לפטר שתי עובדות בהיריון".

(ידיעות אחרונות, 19.6)

יעלון מחפש חברים עם כסף

"שר הביטחון לשעבר משה (בוגי) יעלון לא נח. אתמול אכל יעלון צהריים בחברתם של שני אנשי עסקים בכירים, במשרדם בהרצליה פיתוח. אחד מהם, איליק רוזנסקי, יו"ר דלק נדל"ן לשעבר, מבכירי המשק הישראלי, היה בזמנו השכיר שהשתכר את השכר הגבוה במשק. מה שרלוונטי יותר לענייננו היא העובדה שרוזנסקי הוא איש מפלגת העבודה, בעבר כיהן בתפקיד עוזר שר, ואחד מוותיקי 'מחנה רבין' במפלגה. שותפו, שנכח אף הוא בארוחת הצהריים הוא אלי להב, איש עסקים בארשבעי, בעבר הבעלים של הפועל באר שבע בכדורגל. כיום מחזיקים להב ורוזנסקי ביחד בחברת נדל"ן ציבורית הפעילה בעיקר בגרמניה. לאחרונה התעניינו ברכישת רשת מגה".

(בן כספית, "מעריב", 20.6)

אין עתיד להסתדרות

"מפלגת יש עתיד נערכת לאחרונה בחשאי להקמת סיעה בהסתדרות. חבר הכנסת מאיר כהן שמוכיל את המהלך בתוך המפלגה, מנסה בימים אלה להחתים עובדים לטובת הסיעה החדשה. כהן סיפר על המהלך: 'התפקדתי להסתדרות יחד עם עוד מספר חברי כנסת מיש עתיד שהיו מעוניינים בכך. אנחנו עושים את מה שצריך בשביל להקים סיעה בהסתדרות אבל עדיין אין התארגנות'. מהלך כזה מפתיע לנוכח העובדה שבחירות האחרונות תקפה המפלגה לא פעם את העבודה המאורגנת. כמו כן, בזמן שניהן כשר האוצר יצא יו"ר המפלגה יאיר לפיד נגד ועדי העובדים הגדולים במשק ואף הביע בשורה של ראיונות והצהרות את סלידתו מהם".

(וואלה, 22.6)

כסף (ציבורי) הולך לכסף (פרטי)

"שר האוצר מתכוון להכריז על חבילת מימון לתמרוץ יזמים בתחום הבנקאות שתכלול הקצאת 150 מיליון שקל לרכישת מערכות מידע".

(דה מרקור, 22.3)

כחלון, הבנקים ומחירי הדיור

שקיעת הרוכשים בחובות מקרבת משבר פיננסי

המדינה ומעלה את מחיריהן, תרמה אף היא את חלקה להתחייקות הדיור.

מאת תמר גוז'נסקי

Activestills.org

מתווה כחלון

בשנה שחלפה קידמו כחלון ואנשיו תכנית המכונה "מחיר למשתכן", אשר אמורה להעביר לקונים הוזלה במחירי קרקע ממשלתית, וכן לאפשר לקבלנים להציע מפרט דירות פשוט יותר מהמקובל. הרישום לתכנית הותנה בכך שלגרשם אין דירה על שמו, אך לא נקבעו בו קריטריונים סוציאליים.

במתחמים של "מחיר למשתכן" הושג מחיר דירה נמוך ב-200-300 אלף שקל מהמקובל באותו אזור, אך הצע הדירות הספיק רק למעטים מבין הנרשמים. לכן גם כאשר התכנית הגדילה במידה מסוימת את הצע הדירות, השפעתה על מחירי הדיור בכלל היא שולית. משרדי האוצר והשיכון דבקים בתכניתם, ומתעלמים מההתרחשויות בשוק המשכנתאות, למרות שרוכשי הדירות נאלצים ליטול משכנתאות גדולות יותר ככל שמחירי הדיור עולים, וגובר הסיכון לגבי יכולתם לפרוע את החוב.

מפגינים נגד מחירי הדיור ב-2011 (צילום: אקטיבסטילס)

תפקיד הבנקים

חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות הן גם המלוות לרוכשי דירות, שהכסף שהם מביאים מהבית מכסה רק חלק ממחיר הדירה. הבנקים הם הקובעים את תנאי המשכנתא: גובה הריבית, צמודה למדד המחירים או לריבית הפריים שקובע בנק ישראל, שנות ההחזר של ההלוואה. חשוב לזכור בהקשר זה, כי מעמדם החזק של הבנקים מאפשר להם לגבות ריביות גבוהות גם כאשר ריבית הפריים של בנק ישראל היא 0.1% בלבד. כך לקוח בנק שבחשבונו ישנן משיכות יתר מחויב עליהן בריבית גבוהה שבין 6 ל-13 אחוזים, הגבוהה פי 600 יותר מהריבית שתוצע לו כחוסך. לאחרונה, עם הביקוש הגובר למשכנתאות ועל רקע מצב הקיפאון בעסקים והירידה בחסכונות בבנקים, החליטו הנהלותיהם להעלות את הריבית על המשכנתאות לשיכון ולהרוויח יותר היכן שאפשר. פרופ' נדן בודו-טרכטנברג, המשנה לנגידת בנק ישראל, חשפה לאחרונה, כי בעוד שמחירי הדיור עלו בשנה שעברה ב-8%, עלות המימון של המשכנתא עלתה ב-31%: הבנקים העלו כאמור את הריבית, ונוכח עליית המחירים, הלווים נאלצים גם להאריך את שנות המשכנתא. אלא שבקפיטליזם, גם בנקים למשכנתאות אינם חסינים ממשברים. לכן חבל המשכנתאות, המגדיל כעת את רווחי הבנקים, עלול גם להיכרך על צווארם. וכפי שהתריעה בודו-טרכטנברג: "עלות המימון בקניית דירה היא גבוהה, ולכן הרבה משברים מתחילים בשוק הדיור".

הוזלת הדיור, ובעיקר לחסרי דיור ולזוגות צעירים, הוצגה במטרה העיקרית של משה כחלון ושל מפלגתו "כולנו". במשא ומתן בדבר הקמת הקואליציה, תבע כחלון למפלגתו את תיקי האוצר והשיכון וגם סמכויות נרחבות לקבינט דיור שהקים. כחלון כשר האוצר וגלנט כשר השיכון מטעמו הקימו רעש רב סביב תכניותיהם להפחתת מחירי הדיור.

חלפה שנה מאז השבעת הממשלה הנוכחית, והבטחות כחלון לגבי שוק הדיור נותרו על הנייר. במהלך 2015 עלו מחירי הדירות ב-8% אחוזים, ועלייה זו נוספה לעליית מחירים בתחום הדיור בשיעור של 100% ב-2007-2014. ברבע הראשון של 2016, כאשר מדד המחירים לצרכן (ללא דיור) ירד ב-1%, מדד מחירי הדיור צבר התייקרות של 1.6%.

בועת הדיור

כחלון כשר האוצר ואנשיו במשרד השיכון דבקים בתפיסה, כאילו עליית מחירי הדיור בעשור האחרון נבעה ממחסור בדירות. לפי תיאוריה זו, הפתרון הוא להגדיל את הצע הדירות, ואז מחיריהן יפסיקו לעלות ואפילו ירדו. בפועל, אין מחסור בדירות, אלא יש מחסור בקונים המסוגלים לשלם את מחירן. חברות הבנייה, הקובעות את המחירים, מחזיקות בכל רגע נתון באלפי דירות שטרם נמכרו, והן מרחיבות את פעילותן או מצמצמות אותה לפי תחזית הביקוש לדיור. כחלון ויועציו אינם כורכים את הגאות במחירי הדירות עם ההשלכות של המשבר הכלכלי העולמי על ישראל. המשבר, שהחל ב-2007, מתבטא בישראל בקיפאון בתחום הפיתוח הכלכלי, בקשיים בייצוא, במגמה של ירידה במחירים של מוצרי צריכה ובהוזלה של כוח העבודה. ריבית בנק ישראל, המשקפת את המצב במשק, ירדה מ-4.25% בינואר 2008 ל-1% בינואר 2013 ועד לריבית אפסית של 0.1% מאז מרס 2015 ועד היום. הפחתת הריבית שמשלם בנק ישראל לבנקים שימשה להם תירוץ להציע ריביות אפסיות לחוסכים. אי-כדאיות החיסכון דחפה מחפשי השקעות להשקיע במניות ובאגרות חוב של חברות, אך גם הבורסה של תל-אביב נקלעה למשבר. בתנאים אלה, הפכו ההשקעות בשוק הדיור שהמחירים בו (לרבות מחירי השכירות) עדיין עולים לתחליף השקעה מבוקש, שנראה בטוח. חברות הבנייה, שמעמדן התחזק בשוק השרוי בקיפאון שאין בו השקעות מניבות, ניצלו את הביקוש להמשך העלאת המחירים. הממשלה מצידה, שכבר שנים סוחרת בקרקעות

מק"י: צו השעה - מחנה דמוקרטי יהודי-ערבי רחב נגד הכיבוש והפאשיזם

4. סרבנותה של ממשלת ישראל לכל היוזמות המדיניות, לרבות היוזמה הצרפתית, מוכיחה כי הבעיה המהותית היא התכנית העקבית של הממשלה לחסל את זכות ההגדרה העצמית של העם הערבי הפלסטיני – תוך הסתמכות על תמיכת ארה"ב או על ברית עם משטרים באזור, שגם הם שותפים להתנכלות לזכויות העם הפלסטיני. עקרונות הפתרון הצודק הם גם היום הקמת מדינה פלסטינית עצמאית, שבירתה ירושלים המזרחית, בגבולות ה-4 ביוני 1967, בצד מדינת ישראל; פירוק ההתנחלויות והגדר; שחרור העצירים והאסירים הפוליטיים; ופתרון צודק לשאלת הפליטים הפלסטינים לפי החלטות האו"ם, ובראשן ההחלטה 194. כל יוזמה מדינית המתעלמת מזכויות אלה, או טומנת בחובה את עניין ההכרה ב-"מדינה יהודית", אינה יכולה להביא לפתרון צודק שמבטיח ביטחון ושלום אמיתיים לשני העמים.

5. בדיבורם על "מדינה יהודית", לא מתכוונים קברניטי ישראל לזכות להגדרה עצמית של העם היהודי בישראל, אלא להפיכתה של ישראל למדינת גזע ולהפיכתם של אזרחיה הערבים – שהם בני הארץ מימים ימימה ושאזרחותם וזכויותיהם נגזרות משייכותם למוולדתם – לנתינים או לאזרחים מדרגה שלישית. ראיית העולם הגזענית הזאת מתבטאת בהתכחשות לזכות לשוויון לאומי של הציבור הערבי, ובניסיונות לניצול השוויון האזרחי ככלי לסחטנות פוליטית. כך, כאשר הממשלה מסלימה את מדיניות הריסת הבתים, וכאשר כורכים את התכנית הכלכלית בהריסת בתים ובהקמת תחנות משטרה ביישובים הערביים. אנו מברכים את מאמציהם ומאבקם של הרשימה המשותפת ושל ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות נגד מדיניות זו, ובה בעת קוראים להגברת המאבק הציבורי הרחב. אנו מזהירים מפני מדיניות "המקל והגזר", ששמה לה למטרה להחזיר את האוכלוסייה הערבית לימי הממשל הצבאי.

6. הוועד המרכזי מגנה את גל החוקים והצעדים הגזעניים והאנטי דמוקרטיים. יש להוקיע במיוחד את "חוק הטרור", את ההחלטות הדרקוניות נגד ערוץ "מוסאוא" ונגד אישי ציבור מישראל ומהשטחים הכבושים, ואת הגברת הרדיפות הפוליטיות והמעצרים נגד אקטיביסטים.

7. נוכח האתגרים הרי הגורל שמולם עומדת האוכלוסייה הערבית, אחדות המאבק של אוכלוסייה זו מחייבת עמדות נחרצות נגד תופעות מסוכנות ומגונות בזירה הפוליטית והחברתית, כגון מתן שירותים לאג'נדות אזוריות פסולות או ייבואם של רעיונות חשוכים בכסות דתית. דבר זה נכון שבעתיים כאשר לתופעות אחרים שותפים שלנו ברשימה המשותפת, או מרכיבים בוועדת המעקב העליונה לענייני האוכלוסייה הערבית בישראל. המערכה על תודעת המאבק של האוכלוסייה הערבית ועל פניה המתקדמים אינה מנותקת מהמערכה נגד מדיניות הממסד הציוני.

8. השתתפותם של אלפים רבים בהפגנה הגדולה שנערכה בת"א בסוף מאי, מחזקת את הערכתנו לפיה נוכח ההיגרויות רוב מרכיבי "האופוזיציה" הפרלמנטרית אחר מדיניות הממשלה, צו השעה הוא לבנות מחנה דמוקרטי רחב של כל הכוחות היהודיים והערביים הנאבקים נגד הכיבוש והפאשיזם. שינוי אמיתי בזירה הפוליטית כרוך בהכרח בשותפות יהודית-ערבית. שינוי כזה, אנו מדגישים, לא יוגשם בפסיחה על האוכלוסייה הערבית.

המשך בעמוד 5 <<<

המושב השישי של הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) התקיים בחיפה ביום 24.6.2016. מזכ"ל מק"י, החבר עאדל עאמר, הגיש סקירה פוליטית כוללת של ההתפתחויות בזירה הישראלית, האזורית והבינלאומית. רכז המזכירות, החבר סאמח עיראקי, הגיש דו"ח ארגוני. את המושב ניהל מזכיר מחוז עכו של מק"י החבר אברהם ח'טיב. במושב נתקבלו ההחלטות הבאות:

1. תוצאות משאל העם בכריטיניה בדבר יציאה מהאיחוד האירופי, חרף מאפיינים ימניים וגזעניים, מצביעות בעיקר על כך שהמדיניות הניאו-ליברלית של האיחוד שירתה את האינטרסים של ההון, והתייצבה מול האינטרסים של המעמדות העובדים. זו התפתחות דרמטית שיהיו לה השפעות והשלכות על מאבקם של כוחות השמאל באירופה נגד מדיניות האיחוד וגם מול הימין האירופי והכוחות הפאשיסטיים, אשר מנצלים את המשבר הכלכלי לליכוי גזענות על רקע אתני ו/או דתי.

2. ההתפתחויות בסוריה מוכיחות את צדקת עמדתה של מק"י בחמש השנים האחרונות, שהזהירה מפני ניצול שאיפותיו הלגיטימיות של העם הסורי לדמוקרטיה וצדק חברתי, וגיוסו למיזם להפלת המדינה הסורית ולהחרבתה, להפיכתם של אזרחי סוריה למקבצי נדבות מכוחות האימפריאליזם והריאקציה, ולריסוק עצמאות סוריה מול תכתיבים בינלאומיים. כישלונם של מיזמי האימפריאליזם באזור, במיוחד בסוריה ובתימן, מעצב מחדש בריתות וצירים אזוריים, וזאת על רקע הנסיגה האסטרטגית של ארה"ב מהאזור והתמוטטות הסדר העולמי החד-קוטבי, שחלש על האזור והעולם ברבע המאה מאז קריסת ברה"מ. הברית בין ממשלת ישראל לבין משטרי המפרץ ותורכייה הפכה גלויה לא רק בזירה הסורית, אלא גם בעניין הפלסטיני.

3. הצטרפותה של מפלגת "ישראל ביתנו" לקואליציה ומינויו של אביגדור ליברמן לשר הביטחון, מדגישים את אופייה הבורטלי של ממשלת נתניהו ואת איבתה הגלויה לשלום הצודק, שבמרכזו סיום הכיבוש והקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל, וכן את עוינותה לאוכלוסייה הערבית, לדמוקרטיה ולזכויות העובדים. הוועד המרכזי מזהיר מפני התכניות התוקפניות של הממשלה נגד העם הפלסטיני ונגד עמי האזור. את מחירן של תכניות אלה עלולים לשלם גם אזרחים יהודים וערבים בישראל.

מנהיגי הרשימה המשותפת של השמאל: פבלו איגלסיאס והקומוניסט אלברטו גארסון (צילום: מונדו אוברור)

ציין שלראשונה ברית השמאל הפכה לכוח הפוליטי השני בבירה מדריד; והראשון בבירת קטלוניה, ברצלונה, ובשורה של מחוזות בקטלוניה ובחבל הבאסקים: טארגונה (22%), ברצלונה (27%), גיפוסקואה (29%), ויסקאייה (29%) ואלאייה (31%). זאת, על חשבון מפלגות לאומניות מקומיות.

גם מנהיג "פודמוס", פאבלו איגלסיאס, מרצה למדע המדינה בן 37 ולשעבר מפעילי הנוער הקומוניסטי, אמר ש"כוחות השינוי רשמו התקדמות גדולה אך בהחלט לא מספיקה". איגלסיאס אמר לתומכיו במדריד ש"אונידוס פודמוס" זכתה ביותר קולות מכל מפלגה אחרת בקטלוניה ובחבל הבאסקים - שני הריכוזים הגדולים של מעמד העובדים בספרד.

על פי תחקיר שפורסם בשבועון "דיאגונול", היוצא לאור בברצלונה, בשכונות הפועלים ברחבי המדינה התמיכה ברשימת השמאל המשותפת "הייתה המונית והפכה לתופעת של קבע". בשכונה נואו באריס בברצלונה, בה מדי יום 15 משפחות בממוצע נאלצות לנטוש את דירותיהן בגלל שלא עמדו בתשלומי המשכנתא, התמיכה בשמאל היא של כשליש מהמצביעים. זו שכונה בה ישנו הריכוז הגדול של מהגרים ומבקשי מקלט בקטלוניה ושבעבר הייתה ממעוזי המפלגה הסוציאליסטית. גם בשכונה פועלית אחרת בבירת קטלוניה, הוספיטלט, שבעבר כונתה "הפרבר האדום", התמיכה עברה מהסוציאליסטים לרשימת השמאל (30% מהקולות). באוסרה, השכונה במדריד בה רמת ההכנסה היא הנמוכה ביותר, ב-2001 נרשם מהפך מתמיכה בסוציאליסטים לתמיכה בשמרנים. בבחירות האחרונות נרשם מהפך נוסף, לטובת "אונידוס פודמוס".

האם יתקיימו בחירות נוספות, משום שיתברר כי ראויה אינו מסוגל להקים ממשלה חדשה לאחר שתי מערכות בחירות בפרק זמן של חצי שנה? קשה לדעת. אך במקרה כזה, הברית בין "פודמוס" לשמאל המאוחד של המפלגה הקומוניסטית תעלה שוב על סדר היום. יש הסבורים שלרשימה משותפת זו הפוטנציאל לגרום לרעידת אדמה פוליטית.

9. מק"י ועמדותיה זוכות בהערכה רבה בקרב המפלגות הקומוניסטיות ומפלגות העובדים בעולם. הערכה זו התבטאה לאחרונה בכנס הבינלאומי של המפלגות הקומוניסטיות וכן בוועידת המפלגה הקומוניסטית הצרפתית, שבשתייהן השתתפו משלחות ממק"י. אנו שואפים להדק את קשרינו עם התנועה הקומוניסטית.

10. הוועד המרכזי מברך את בנק"י על הצלחת ועידתה, וקורא לחברי בנק"י להגביר את השתתפותם בכל המאבקים ולהעמיק את החינוך הרעיוני, בהיותו הבסיס לפרקטיקה פוליטית נכונה. הוועד המרכזי מעריך את תרומתו של הח' אמג'ד שביטה, מזכ"ל בנק"י בשתי הקדנציות האחרונות, ומאחל הצלחה למוסדות החדשים ולמזכ"ל הנבחר הח' ערפאת בדארנה.

11. הוועד המרכזי מברך את שתי סרבניות הכיבוש, תאיר קמינר ועמרי ברנס, וקורא להעמקת המאבק נגד הכיבוש ונגד המיליטריזם בקרב צעירים בחברה הישראלית.

12. הוועד המרכזי קורא לחברי המפלגה להשתתפות פעילה במועצת חד"ש, ביום 16.7.2106, וכן להתגייסות להצלחת ועידת חד"ש אשר תתקיים עד סוף השנה.

הבחירות בספרד: אכזבה לשמאל

המפלגה העממית הימנית זכתה במספר הקולות הרב ביותר בבחירות שנערכו בשבוע שעבר (26.6) בספרד, אך שוב לא השיגה את הרוב בפרלמנט על מנת לשלוט במדינה. אם יחליט מנהיג השמרנים, ראש הממשלה מריאנו ראחוי, להקים ממשלה קואליציונית, ההערכות הן שהמשא ומתן הקואליציוני יימשך שבועות ואף חודשים רבים. בניגוד לתחזיות, בסבב הנוכחי הגדילה המפלגה הניאו-ליברלית את כוחה וקיבלה 137 מושבים, לעומת 123 שהשיגה בבחירות הקודמות שנערכו בדצמבר האחרון. עם זאת, היא עדיין רחוקה מ-176 המושבים הדרושים להקמת ממשלה. למקום השני הגיעה המפלגה הסוציאליסטית עם 85 מושבים. היא איבדה חמישה מושבים מאז הבחירות בדצמבר.

"אונידוס פודמוס", החזית של מפלגת "פודמוס" והקומוניסטים המתנגדת לצעדי הצנע, סיימה במקום השלישי עם 71 מושבים - עליה של שני מושבים. זאת, על אף שלפי התחזיות אמורה הייתה להתחזק בצורה משמעותית. שותפתה הטבעית של השמרנים, המפלגה הימנית-ליברלית "סיודאדנוס" נחלשה, וירדה מ-40 מושבים ל-32. מנהיג המפלגה, אלברט ריברה דיאז, כבר הודיע שהוא לא מוכן לנהל משא ומתן עם המפלגה השמרנית כדי להקים ממשלה.

אחד ממנהיגי רשימת השמאל, אלברטו גארסון, מראשי המפלגה הקומוניסטית, אמר לעיתונאים (27.6) שהוא חש אכזבה גדולה בעקבות תוצאות הבחירות. יחד עם זאת, הוא

ככה נפטרים מאחריות

אחת הדרכים לשיקום האמון במערכת כושלת היא הקרבת האחראים הבולטים והצבת אחרים במקומם, מתוך תקווה שהעם שואף נקם וזכרונו קצר. זה מה שעושים עכשיו השמרנים. קמרון שקרא להישאר באיחוד והפסיד – התפטר מיד. גם המנצח, בוריס ג'ונסון, מי שחולל את המהומה כדי לרשת את קמרון, מצא את עצמו ללא תמיכה וסיכוי במרוץ להחליף את קמרון – ונאלץ לפרוש. כך שני המנהיגים השמרנים של ה'בעד' וה'נגד' במשאל מפנים דרך לבחירת הנהגה שמרנית חדשה, שתיראה חפה מהכישלון. מפלגת השלטון מנסה למחוק מהזיכרון את ההחלטה האומללה, שהיא

אחראית לה, וצועדת הלאה כאילו כלום לא קרה. גם במחנה של פאראג', מנהיג מפלגת הימין הפופוליסטית UKIP, קם המממן העיקרי שלו, טייקון חברות ביטוח שתרם מיליונים לקמפיין העזיבה, ורוצה למצב מחדש, בצורה מכובדת יותר, את המפלגה ללא פאראג' ודימויו הגזעני המחרחר שנאת זרים. גל גילויי שנאת זרים ששטף את בריטניה מיד אחרי המשאל הדהים את הבריטים, שהתקשו לזהות את עצמם. כל זה מראה שבזירה הפנימית אין מנצחים במשאל – המשאל עצמו נתפס עכשיו בדעת הקהל ככישלון לבריטניה.

קורבין והימין של הלייבור

זו יכלה להיות שעתה היפה של מפלגת הלייבור תחת הנהגה רדיקלית בראשות ג'רמי קורבין - נגד הניאו-ליברליזם ומשטר הצנע. אך הלייבור קרא להישאר באיחוד. בעקבות המשאל גבר הסיכוי שהבחירות בבריטניה יוקדמו. לכאורה, היה ללייבור סיכוי טוב לנצח נוכח אחריות השמרנים למצב. אך כל זה לא עזר. רוב חברי הפרלמנט של הלייבור הם ממשיכי המסורת של בלייר ובראון, ותומכים עקרונית בניאו-ליברליזם. הם מנהלים מלחמת חורמה בקורבין מאז בחירתו. לפני מספר חודשים הם ניסו לבצע הפיכה במפלגה, אך נכשלו. עכשיו מתגלה, שהם תכננו מראש הפיכה שניה – מיד אחרי המשאל. ואכן, עם הייודע תוצאות המשאל, דרשה קבוצת חברי פרלמנט מהלייבור את התפטרותו של קורבין, ומסירב - התחילו בהתפטרות מאורגנת מממשלת הצללים.

כרגע המפלגה משוסעת מבפנים כשרוב חברי הלייבור בפרלמנט נגד קורבין. קורבין משליך את יהבו בחברים מן השורה (270,000) שבסופו של דבר אמורים להחליט. האיגודים העיקריים נקטו עמדה נגד ההתפטרות, אך לא ממש התייצבו לצד קורבין אלא בעד מיצוי הפרוצדורה של חוקי המפלגה: בחירת מנהיג אחר ע"י חברי המפלגה בפרלמנט והבאת המועמדות של המנהיג האלטרנטיבי להצבעה של חברי המפלגה. קורבין עדיין נאבק ולצדו עומד ה'שמאל' בתוך ומחוץ למפלגה (תנועת מומנטום), אך הוא הולך ונחלש. בעוד השמרנים שועטים קדימה ואילו הלייבור מכרסם את עצמו.

בריטניה: אפשו לעשות חביתה מביצה אך לא ביצה מחביתה

מאת אבישי ארליך

שיר הילדים הבריטי הישן על המפטי-דמפטי, איש הביצה, שנפל מהחומה ונשבר, וכל אנשי המלך לא יכלו לאחותו מחדש, מתאר בדיוק את מצבה העכשווי של בריטניה. הממלכה המאוחדת כהלם אחרי משאל העם בו הוחלט על יציאה מהאיחוד האירופי. ההחלטה החשובה ביותר מאז סיום מלחמת העולם השנייה נעשתה מסיבות פנים שמרניות צרות: תחרות בין קבוצות בהנהגת הימין.

קיום המשאל היה הימור קזינו של רה"מ המתפטר דייוויד קמרון בתקווה שלא יפסיד. היה זה מעשה נפשע ונלוז, ללא הכרח כלכלי, ללא בדיקה מוקדמת של ההשלכות וללא תכנית אלטרנטיבית. המעמד השליט בבריטניה מראה יהירות מדהימה וביטחון עצמי זחוח נוכח חולשה ופילוג במעמד העובדים.

"מצעד איוולת" כולל לא רק את ההחלטה ללכת למשאל, אלא האופן הפוחז וחסר העקביות שבו ניהלו בוריס ג'ונסון ומיכאל גוב השמרנים וניג'ל פאראג' ממפלגת העצמאות את התעמולה ליציאה. מסתבר, בדיעבר, שהם שיקרו ללא בושה כאשר הבטיחו הפניית משאבים לשירותי הבריאות, היפרדות מהאירופים תוך השארות בשוק המשותף... בקיצור, כל מה שאנשים רצו לשמוע. ובנוסף הם ליבו שנאת זרים, גזענות ולאומנות. מיד לאחר המשאל, נמחקו האתרים ששיקרו והמנהיגים הכחישו מה שאמרו. אם מקודם היו בבריטניה ציניות וחוסר אמון עמוק בפוליטיקה ובאליטות, הם יגיעו עכשיו לשיא.

פרתום לפרופ' מיקי גלזמן, בצד שירים של המשוררים הוותיקים אהרן שבתאי, אפרת מישורי, עדי עסיס ועוד. בין המשתתפים הנוספים בגיליון: ורסאן שייר (עברית: רעות בן יעקב), מיטל שפירו, סיגל בן יאיר, גרא דוידי, איתן טשרניחובסקי, אנטון צ'רניאק, רועי חסן, נובה דובל, ערן הדס, יהודא ליב בן-זאב, נעם פרתום, זהר וגנר, יעל סופר סמסון, ג'וזפים הדר, שגיא אלנקוה, גבריאלה דקלו דור, נעה שחם, דנה ידלין, גלעד לייבה, דיאן די פרימה (עברית: עמיחי שלו), מיכל מקרסקו, אלה מרקוביץ, יעקב ביטון, שי שניידר-אילת, לריסה מילר, מיכאל בן-זאב, תהילה חכימי, אהד פישוף, דנה פרנק, גל משיח, ניצן מינץ, אופיר משרקי, נות בראל, שירי זינגר, רז סופר וג'וזיה ג'וי.

ב"נאמנות באמנות", שערכה נטלי לוי, משתתפים בין היתר: מרב שין בן אלון, ערן נוה, רוני ויס, עדי עסיס, זויה צ'רקסקי, מרחב ישורון, מיכל מקרסקו, אורלי דביר, להלי פריילינג, נטלי כהן וקסברג, פהד חלבי, יוסי אוחיון, ליהי תורג'מן, ענת זכריה, אלה ספקטור, אלעד לרום, מושיק היימן, דן אלון, תהל פרוש, אפרת קדם, שי-לי עוזיאל.

הופיע מעיין 12:

נאמנות באמנות

גיליון מספר 12 של "מעין" – כתב עת לשירה" בעריכת יהושע סימון ורועי צ'יקי ארד יצא לאור לאחרונה (24.6) באירוע רב משתתפים במלון "אברהם" במרכז תל אביב. לגיליון צורף המוסף "נאמנות באמנות" של עיתון האמנות "החדש והרע" בעריכת נטלי לוי ואבי בוחבוט. כתבי העת יוצאים אחרי שאנשי העמותה שתומכת בהם הודיעו באירוע ההשקה, שהם מוותרים על תמיכת משרד התרבות במחאה על "אוירת הרדיפה אחרי היוצרים והפגיעה במוסדות תרבות ערביים", כפי שאמר סימון ל"זו הדרך". בשני הגיליונות יחד 212 עמודים וכ-100 יוצרות ויוצרים, רבים מהם בפרסום ראשון.

בגיליון השירה פורסמו שיר של המשורר הסעודי אשרף פיאר (תרגום: תאמר מסאלחה), שנידון למוות בסעודיה ועונשו הומתק למאסר ול-800 מלקות; שיר תגובה של נעם

סרט ודיון על הדיקטטורה בארגנטינה

קבוצת אזרחים ואזרחיות ישראלים-ארגנטינאים מזמינה לערב הסברה, אודות התביעה שהגישו כדי לחייב את מדינת ישראל לשחרר מסמכים הנוגעים לקשר הדיפלומטי והצבאי של מדינת ישראל עם החונטה הצבאית בארגנטינה (1983-1976) בערב יוקרן סרטו הדוקומנטרי של העיתונאי והבמאי שלמה סלוצקי, "ללא נקודה סופית", ולאחריו יתקיים דיון.

הערב יתקיים ביום חמישי 7 ביולי, בשעה 19:45, בקרן

רוזה לוקסמבורג, שדרות רוטשילד 11, תל אביב-יפו.

בסינמטק תל-אביב יצינו 80 שנה לפרוץ מלחמת האזרחים בספרד הפאשיזם לא יעבור

שמונים שנה חלפו מאז התפצלה ספרד לשתיים (-1936) זו הרפובליקנית וזו הפאשיסטית. מאז שנות השלושים ועד היום מוסיפה המלחמה ביניהן להיות "על המוקד" – כפי שכתב המשורר הקומוניסטי אלכסנדר פן. לציון המועד, יוקרנו בחודש יולי בסינמטק תל-אביב סרטים המוקדשים למלחמת האזרחים בספרד.

שנים עשר הסרטים המרכזיים תכנית זו מאפשרים להתבונן במלחמת האזרחים בספרד מתוך ספרד. חלקם עוקבים אחר חוויותיהם של ילדות וילדים במלחמה; אחרים מתחקים אחר הלך הרוח אשר אפיין את הפעילים שהחליטו לעזוב כל מה שעשו ולהתנדב לבריגדות הבינלאומיות שנלחמו בפאשיזם. זאת, בצד תמונה רחבה יותר, של אותם גברים ונשים, אשר מציאות חייהם בתנאי המלחמה הביאה אותם לבחינה מחדש של שאלות שהיו עבורם, זמן קצר קודם לכן, אמיתות ברורות מאליהן. הסדרה תימשך בין 4 ל-21 ביולי. כל הסרטים תורגמו לעברית.

הסרטים שיוקרנו הם: "קריאת העורב" (ספרד, 1976); "לשון הפרפר" (ספרד, 1999); "13 ורדים" (ספרד, 2007); "איי כרמלה" (איטליה וספרד, 1990); "טורמולינוס 1973" (ספרד, 2003), "על תמימות וחופש" (בריטניה, ספרד, גרמניה, 1995); "המבוך של פאן" (ספרד, מקסיקו, 2006); "ילדים של אף אחד" (ספרד ומקסיקו, 2001); "בית ברנרדה אלבה" (ספרד, 1986); "הכוורת" (ספרד, 1982); "הקדושים והתמימים" (ספרד, 1984).

יצוין שביום שני, 18 ביולי, שהוא יום השנה ה-80 לתחילת ההפיכה הפאשיסטית בספרד ומלחמת האזרחים, תתקיים בשעה 19:00 הקרנה מיוחדת של הסרט התיעודי הישראלי "מדריד לפני חנייתה" של הבמאי ערך טורבינר (2006). לפני ההקרנה תתקיים שיחה של הבמאי עם פרופ' רענן ריין מאוניברסיטת תל-אביב. הסרט מספר את קורותיהם של המתנדבים הקומוניסטים שיצאו מהארץ כדי להילחם בפאשיזם לצידה של הרפובליקה הספרדית.

אפליה וסתימת פיות

וראש הממשלה מחפשים איזונים לגבי שיפוט פעולותיו, שתי נשות מצפון נמקות בכלא. עד מתי?" משמרת תמיכה בתאיר ובעמרי תקיים בשבת, 9 ביולי. בשעה 12:30, על ההר שמעל כלא 6 ליד עתלית. הסעות יצאו ב-10:00 מבנייני האומה בירושלים; ב-11:00 מצומת רח' הרכבת ודרך מנחם בגין בתל אביב; וב-11:15 מצומת נמיר - ארלוזורוב (ליד רכבת מרכז) בתל אביב.

ערב הכרות עם פעילות תעאיוש

בדרום הר חברון ובקעת הירדן

פעילות ופעילי תעאיוש יוצאים מדי שבוע לליווי רועים וחקלאים פלסטינים ומקיימים פעילות סולידריות ענפה מול התקפות המתנחלים. מהתנועה נמסר כי "עבודתנו משותפת לישראלים ופלסטינים וכוללת פעולה ישירה נגד הכיבוש. בואו להכיר את המציאות העכשווית בשטחי הגדה, ואולי אף להצטרף לשינוי מעשי באמצעות מעקב שוטף ופרטני והתערבות נקודתית, בזמן אמת, למניעת הגבלות לא חוקיות על רועים וחקלאים, הריסות בתים ואלימות מתנחלים, משטרה וצבא נגד הפלסטינים תושבי הגדה".

המפגש יתקיים בגדה השמאלית, רחוב אחד העם 70, תל אביב; ביום שני, 11 ביולי, בשעה 20:00.

עודה וג'נקה בז'נבה (צילום: אל אתיחאד)

יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), שוחח (30.6) עם סגן מזכ"ל האו"ם, מירוסלאב ג'נקה, על גורלו של היישוב הערבי-בדואי אום אל-חיראן שבנגב. עודה נפגש עם ג'נקה במסגרת ועידה בינלאומית למען שלום ישראלי-פלסטיני, הנערכת בז'נבה בחסות האו"ם.

לדברי ח"כ עודה "חוק ההדחה שמתיר לחברי כנסת להדיח חברי כנסת אחרים, וההחלטה על גירוש תושבי אום אלחיראן הערבים בנגב כדי ליישב יהודים במקומם, הן חלק מהסוגיות המעידות על האפליה הממוסדת, שהצגתי בפני סגן מזכ"ל האו"ם ג'נקה ובפני נציב זכויות האדם של האו"ם, זייד ראא'ד אל חוסיין, כמו גם בדבריי בפני נציגי מדינות העולם באו"ם. בתגובה הובטח לי כי נציגי האו"ם יפנו לממשלת ישראל בשאלות בדבר סוגיות אלו".

שליח האו"ם במזרח התיכון, ניקולאי מלאדנוב, התייחס בוועידה לדו"ח הקורוטט שהתפרסם (30.6). לדבריו, הדו"ח מסכם כי האלימות וההסתה, הרחבת הבנייה בהתנחלויות וחוסר השליטה של הרשות הפלסטינית בעזה – חותרים תחת התקווה לשלום במזרח התיכון. "מטרת הדו"ח אינה להטיל אשמה", הבהיר, "אלא הוא מתרכז באיומים המרכזיים בדרך להשגת שלום וממליץ על דרכי פעולה".

יפינו מול כלא 6 בדרישה לשחרר

את סובניות הכיבוש קמינו וברנס

תאיר קמינו נכלאה בפעם השישית ובסוף תקופת כליאתה תשלים 170 ימים בכלא, עומרי ברנס נכלאה בפעם השלישית ותגיע ל-67 ימים. זאת בגין סירובן להתגייס ולקחת חלק בדיכוי העם הפלסטיני. מתנועת יש גבול נמסר: "בזמן שסמל אוראל אזריה, הרוצח מחברון, מחוץ לכלא ושר הביטחון

מועצת חד"ש - המושב ה-9

שבת, 16 ביולי, בשעה 16.00, אולם "אלעואדיה" בשרפעים

על סדר היום:

- סקירה פוליטית
- דו"ח ארגוני
- ועידת חד"ש ה-9
- דו"חות: ועדת הביקורת, הסיעה בכנסת, הסיעה בהסתדרות, הסיעה בנעמ"ת

מק"י - סניף תל אביב

הרצאה שלישיית בקורס מושגי ייסוד במרקסיזם "בלי תיאוריה - אין מאבק"

ח"כ דב חנין

ירצה על הנושא: **אידיאולוגיה**

ביום ג', 12.7, בשעה 20:00,

באולם הגדה השמאלית, אחד העם 70, תל אביב